

VOIMAVARATILA TOISKA

*Oma-valvontasuunnitelma
Sijaishuolto*

SEURANTA JA PÄIVITYKSET

Päivämäärä	Toiminta	Henkilöt
18.6.2026	Tarkastuksessa esiin nousseiden asioiden lisäykset ja korjaukset.	Kalle Reinikka ja Jonna Mäki-Rahko

SISÄLLYS

JOHDANTO.....	4
1 Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot	4
2 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet.....	5
3 Palvelut ja asiakasryhmä.....	6
4 Asiakas- ja potilasturvallisuus.....	6
4.1 Palvelujen laadulliset edellytykset.....	6
4.2 Vastuu palvelujen laadusta.....	8
4.3 Asiakkaan asema, oikeudet ja osallisuus.....	8
4.4 Hyvä kohtelu, itsemääräämisoikeuden tukeminen ja rajoitustoimenpiteet	10
4.5 Muistutusten käsittely.....	11
4.6 Henkilöstö.....	12
4.7 Henkilöstön riittävyyden seuranta.....	13
4.8 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi.....	13
4.9 Toimitilat ja välineet.....	14
4.10 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö	16
4.11 Lääkehoitosuunnitelma.....	17
4.12 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja.....	18
4.13 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	18
5 Asiakas- ja potilasturvallisuus sekä omavalvonnan riskienhallinta	19
5.1 Riskien arviointitaulukko	20
5.2 Henkilöstön ilmoitusvelvollisuus ja epäkohtien käsittely	22
5.3 Ostopalvelut ja alihankinta.....	23
5.4 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta.....	23
6 Omavalvonnan toimeenpano, seuranta ja päivittäminen.....	24
<i>Liite 1:</i> Oikeusturva-, muistutus-, kantelu- ja valvontayhteystiedot	25

JOHDANTO

Tämä omavalvontasuunnitelma kuvaa, miten Voimavaratila Toiska Oy:n sijaishuollon palveluyksikössä varmistetaan palvelujen laatu, asiakasturvallisuus, asiakkaiden oikeuksien toteutuminen sekä toiminnan jatkuva arviointi ja kehittäminen. Suunnitelma toimii sekä henkilöstön työvälineenä että asiakkaiden, läheisten ja viranomaisten tiedonsaantia tukevana asiakirjana.

1 PALVELUNTUOTTAJAA, PALVELUYKSIKKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja	Voimavaratila Toiska Oy
Y-tunnus	1085624-0
Toimintayksikkö	Toiska
Palvelumuoto	Lastensuojelun ympärivuorokautinen sijaishuolto
Paikkamäärä	7 asiakaspaikkaa
Kohderyhmä	Erityisesti 12-18-vuotiaat tytöt
Osoite	Palonkuja 9, 61330 Koskenkorva, Ilmajoki
Hyvinvointialue	Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Vastuuhenkilö	Kalle Reinikka
Puhelin	040 735 7613
Sähköposti	kalle.reinikka@toiska.net
Verkkosivut	www.toiska.net
Toimintalupa	AVI, ympärivuorokautinen laitoshoido, myönnetty 22.11.2018

Toiska on seitsemänpaikkainen perustason lastensuojelun sijaishuollon yksikkö, joka toimii Ilmajoen Koskenkorvalla rauhallisessa, luonnon ympäröimässä maatilaympäristössä.

Toimintaympäristö on kodinomainen, yhteisöllinen ja toiminnallinen. Se tarjoaa lapsille ja nuorille turvallisen arjen sekä mahdollisuuden kuntouttavaan työskentelyyn luonnon, eläinten, käsillä tekemisen, yhteisön ja selkeän päivärytmin kautta.

Toiska on tarkoitettu lapsille ja nuorille, joilla voi olla psyykkistä, neuropsykiatrista tai traumaperäistä oireilua, vuorovaikutus- ja tunnetaitojen haasteita, kiintymyssuhteisiin liittyviä vaikeuksia, koulunkäyntiin liittyviä ongelmia sekä syömiseen ja yleiseen arjen hallintaan liittyviä pulmia. Yksiköllä on erityisosaamista syömishäiriöiden jatkohoidossa.

Toiska ei sovellu tilanteisiin, joissa vaikea akuutti päihdeongelma tai voimakkaasti väkivaltainen käyttäytyminen ovat lapsen tilanteen keskeinen haaste.

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiskan toiminta-ajatuksena on tuottaa laadukasta, turvallista ja kuntouttavaa lastensuojelun sijaishuoltoa kodinomaisessa maatila- ja luontoympäristössä. Tavoitteena on, että lapsi tai nuori saa arjen, jossa hän voi kokea kuuluvansa yhteisöön, tulla kohdatuksi arvostavasti, rakentaa turvallisia aikuissuhteita, harjoitella arjen taitoja ja vahvistaa omia voimavarojaan. Toiskassa pyritään rakentamaan ympäristö ja arki, jossa lapsi voi elää mahdollisimman tavallista, mutta tuettua ja turvallista nuoren elämää.

Toimintaa ohjaavat turvallisuus, arvostava kohtaaminen, yhteisöllisyys, yksilöllisyys, dialogisuus, ekologisuus, avoimuus, esteettisyys ja vastuullisuus. Toiskassa jokainen lapsi kohdataan yksilönä, jolla on oikeus tulla nähdyksi, kuulluksi ja ymmärretyksi omista lähtökohdistaan käsin. Arvot näkyvät käytännössä siinä, miten lapselle rakennetaan ennakoitavaa arkea, turvallisia ihmissuhteita, osallisuuden kokemuksia ja mahdollisuuksia harjoitella taitoja, joita hän tarvitsee omassa elämässään.

Toiskan toimintaperiaatteita ovat kodinomaisuus, turvallinen ja selkeä arki, yhteisöön kuulumisen vahvistaminen, yksilöllinen tuki, dialoginen työskentely sekä lapsen kasvun ja kuntoutumisen tukeminen osana jokapäiväistä elämää. Arjen rakenteet, yhteiset hetket, ruoka, lepo, koulu, harrastukset, keskustelut, yhdessä tekeminen ja turvalliset rajat muodostavat perustan lapsen hyvinvoinnille. Toiskassa sosiaalinen kuntoutus, johon hevonen tai muu eläin on integroitu, tapahtuu luontevana osana elämää, arjen keskellä.

Toiskan työote perustuu systeemiseen ajatteluun, ratkaisukeskeisyyteen, traumainformoituun työskentelyyn, myötätunto- ja kiintymyskeskeiseen kasvatustyöhön, dialogisuuteen sekä toiminnallisiin menetelmiin. Toiminnassa hyödynnetään lisäksi luonto- ja eläinavusteista Green Care -ajattelua, kuntouttavaa hevostoimintaa, tunnetaitoihin liittyviä menetelmiä, tietoisuustaitoja ja luovia työmuotoja silloin, kun ne tukevat lapsen yksilöllisiä tavoitteita. Luonto, eläimet, maatilan arki, käsillä tekeminen ja toiminnallisuus ovat olennainen osa kuntouttavaa ja kasvua tukevaa arkea.

Toiskassa pidetään tärkeänä, että lapsi tai nuori voi kokea kuuluvansa yhteisöön ja olevansa merkityksellinen osa sitä. Yhteisöllisyys ei tarkoita vain yhdessä asumista, vaan kokemusta siitä, että lapsi saa paikan yhteisössä, jossa hänen läsnäolollaan on merkitystä, hänen mielipiteensä huomioidaan ja hänen kanssaan rakennetaan tavallista, turvallista arkea. Tavoitteena on vahvistaa lapsen luottamusta aikuisiin, omaan toimijuuteensa ja mahdollisuuteensa rakentaa hyvää elämää.

Toiskassa käytetään omaohjaaja-käsitteen sijaan käsitettä avainaikuinen. Avainaikuinen on lapselle nimetty työntekijä, joka vastaa yhdessä muun tiimin kanssa lapsen arjen kokonaisuuden seuraamisesta, tavoitteiden edistämisestä, yhteydenpidosta ja siitä, että lapsen ääni tulee kuulluksi häntä koskevista asioista. Avainaikuinen tukee lapsen arjen jatkuvuutta, turvallisuutta ja osallisuutta sekä toimii tärkeänä aikuisena lapsen rinnalla sijoituksen aikana. Mikäli avainaikuinen jostain syystä vaihtuu, niin tämä ilmoitetaan lapsen sosiaalityöntekijälle.

Toiskassa pidetään tärkeänä tiivistä yhteistyötä lapsen läheisten, sosiaalityöntekijän, koulun, terveydenhuollon ja muiden tarvittavien verkostojen kanssa. Tavoitteena on, että lapsen arki muodostaa mahdollisimman eheän ja turvallisen kokonaisuuden, jossa eri toimijat työskentelevät yhteisen tavoitteen suuntaisesti. Toiskan arjessa halutaan vahvistaa lapsen

kokemusta siitä, että hän ei ole yksin, että hänen tilanteensa on ymmärrettävä ja että muutosta kohti voidaan kulkea turvallisesti askel kerrallaan.

3 PALVELUT JA ASIAKASRYHMÄ

Toiska tuottaa lastensuojelun ympärivuorokautista sijaishuoltoa. Palvelu on tarkoitettu lapsille ja nuorille, jotka tarvitsevat turvallisen, kodinomaisen ja kuntouttavan asuinympäristön sekä tiivistä arjen tukea, hoitoa, kasvatusta ja ohjausta. Toiskan palvelu perustuu lapsen yksilöllisten tarpeiden arviointiin sekä siihen, että lapselle voidaan tarjota hänen tilanteeseensa soveltuva ja hänen etunsa mukainen sijoituspaikka.

Toiska on seitsemänpaikkainen perustason sijaishuollon yksikkö. Asiakasryhmänä ovat erityisesti 12–18-vuotiaat tytöt. Toiskan palvelu soveltuu lapsille ja nuorille, joilla voi olla esimerkiksi neuropsykiatrisia erityispiirteitä, psyykkistä oireilua, syömishäiriöitä, traumataustaa, kiintymyssuhteisiin liittyviä vaikeuksia, koulunkäynnin haasteita, sosiaalsiin suhteisiin liittyviä vaikeuksia, arjenhallinnan pulmia tai tarvetta turvalliselle, kuntouttavalle ja yhteisölliselle kasvuympäristölle.

Toiskan palvelu ei sovellu tilanteisiin, joissa lapsen tai nuoren päihteiden käyttö on vaikeaa ja hallitsematonta, väkivaltainen käyttäytyminen on toistuvaa ja vakavaa siten, että muiden turvallisuutta ei pystytä turvaamaan perustason yksikön keinoin, psyykkinen vointi edellyttää jatkuvaa sairaalatasoista tai muuta erityisen intensiivistä hoitoa, tai lapsen tuen tarve ylittää olennaisesti Toiskan henkilöstöresurssit ja toimintamahdollisuudet. Myöskään sellaiset tilanteet, joissa lapsi tarvitsee jatkuvaa erityistä valvontaa tai joissa sijoitus vaarantaisi olennaisesti muiden lasten turvallisuuden, eivät ole Toiskaan soveltuvia.

Sijoituksen aikana palvelua toteutetaan yhteistyössä lapsen, hänen läheistensä, asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, koulun, terveydenhuollon ja muiden tarvittavien verkostojen kanssa. Toiskan tavoitteena on tarjota lapselle tai nuorelle sellainen arki ja tuki, joka vastaa hänen yksilöllisiin tarpeisiinsa ja auttaa häntä etenemään kohti turvallisempaa, vakaampaa ja omannäköistä elämää.

4 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUS

4.1 Palvelujen laadulliset edellytykset

Toiskan palvelujen laadulliset edellytykset perustuvat siihen, että lapselle tai nuorelle voidaan tarjota hänen tarpeitaan vastaava, turvallinen, suunnitelmallinen ja kuntouttava sijaishuollon arki. Laadukas palvelu rakentuu lapsen edun ensisijaisuudesta, henkilöstön riittävästä osaamisesta, toimivista rakenteista, ennakoivasta arjesta, tarkoituksenmukaisesta toimintaympäristöstä sekä siitä, että lapsen hoito, kasvatusta, kuntoutus ja osallisuus toteutuvat arjessa johdonmukaisesti.

Toiskassa palvelun laatua varmistetaan jo ennen sijoituksen alkamista arvioimalla huolellisesti, soveltuuko yksikkö lapsen tai nuoren tarpeisiin ja pystyykö se vastaamaan sijoituksen tavoitteisiin turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Sijoituksen aikana laatua ylläpidetään ja seurataan osana päivittäistä arkea, avainaikeistyöskentelyä, asiakassuunnitelmien toteutumista, verkostotyötä, kirjaamista sekä omaavalvonnan käytäntöjä. Asiakastyön kirjaukset tehdään

Nappula-järjestelmään, mikä tukee tiedonkulkua, suunnitelmallisuutta, jatkuvuutta ja arviointia. Kirjauksista koottuja yhteenvetoja ja havaintoja käydään läpi yhdessä lapsen tai nuoren kanssa hänen ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti kerran kuukaudessa, jotta hänellä on mahdollisuus osallistua oman tilanteensa ymmärtämiseen, arviointiin ja tavoitteiden käsittelyyn.

Toiskassa laadunhallintaa tukevat tiimin systeminen työskentelytapa, säännölliset viikkopalaverit, asiakassuunnitelmapalaverit, lasten ja nuorten kanssa pidettävät yhteisöpalaverit, avainaikuistyöskentely, työnohjaus sekä henkilöstön yhteinen arviointi. Näissä rakenteissa tarkastellaan lasten ja nuorten tilannetta, arjen sujumista, tavoitteiden etenemistä, yhteisön toimivuutta, mahdollisia huolia, riskitekijöitä sekä tarvittavia muutoksia työskentelyyn. Tavoitteena on, että lapsen tilanteesta muodostuu kokonaiskuva, tieto kulkee työntekijöiden välillä ja toimintaa voidaan arvioida ja suunnata yhteisesti.

Laadunhallinnan, omavalvonnan sekä lapsen tilanteen arvioinnin tukena Toiskassa käytetään 3X10D-elämäntilannemittaria. Mittari täytetään yhdessä lapsen tai nuoren kanssa sijoituksen aikana sovituin väliajoin. Mittarin avulla tarkastellaan lapsen kokemusta omasta elämäntilanteestaan, hyvinvoinnistaan, osallisuudestaan ja arjen sujumisesta. Mittarin tuottamaa tietoa hyödynnetään asiakastyön arvioinnissa, tavoitteiden tarkentamisessa, lapsen osallisuuden vahvistamisessa sekä palvelun laadun, vaikuttavuuden ja omavalvonnan seurannassa. Tuloksia käsitellään osana lapsen asiakassuunnitelman toteutumisen arviointia sekä yksikön toiminnan kehittämistä.

Laadullisiin edellytyksiin kuuluu myös se, että Toiskan arki on rakenteeltaan selkeää, ennakoitavaa ja turvallista. Päivittäinen rytmi, yhteiset käytännöt, turvalliset aikuiset, mahdollisuus osallisuuteen sekä yksilöllisesti toteutettu tuki luovat perustan sille, että lapsi voi kuntoutua ja vahvistua arjessaan. Kodinomainen maatala- ja luontoympäristö, Green Care -ajattelu, eläin- ja luontoavusteisuus sekä toiminnalliset menetelmät ovat osa Toiskan laadukasta palvelua silloin, kun ne tukevat lapsen yksilöllisiä tavoitteita ja toteutuvat turvallisesti ohjattuina.

Palvelun laatua seurataan ja arvioidaan jatkuvasti. Seurannassa hyödynnetään arjen havaintoja, asiakastyön kirjaamista, henkilöstön palautetta, lasten ja nuorten kanssa käytäviä keskusteluja, yhteisöpalavereissa esiin tulevia asioita, läheisiltä ja yhteistyöverkostoilta saatavaa palautetta, muistutuksia, poikkeama- ja haittatapahtumien käsittelyä sekä omavalvonnan säännöllistä arviointia. Havaittuihin puutteisiin, riskeihin ja epäkohtiin puututaan viivytyksettä, ja niiden perusteella arvioidaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet, vastuut ja seuranta.

Toiskan palvelun laadun edellytyksenä on myös henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen. Henkilöstön perehdytys, työnohjaus, kouluttautuminen, yhteinen arviointi, systeminen keskustelu sekä sovittujen toimintatapojen noudattaminen ovat osa laadunhallintaa. Tavoitteena on, että lapsi tai nuori saa kaikissa tilanteissa johdonmukaista, turvallista ja arvostavaa kohtelua riippumatta siitä, kuka työntekijä on vuorossa.

Palvelujen laadulliset edellytykset toteutuvat Toiskassa vain silloin, kun toiminta pysyy lapsen tarpeisiin nähden oikeasuhtaisena ja yksikön voimavarat vastaavat siellä asuvien lasten kokonaistilannetta. Mikäli arvioidaan, että lapsen tarpeet ylittävät olennaisesti Toiskan tarjoamat mahdollisuudet tai että yksikön turvallisuus ja toimivuus vaarantuvat, tilanne arvioidaan viivytyksettä yhdessä sosiaalityöntekijän ja muiden tarvittavien tahojen kanssa. Tällöin tavoitteena on löytää lapsen edun mukainen ratkaisu ja varmistaa palvelun riittävä laatu ja turvallisuus.

4.2 Vastuu palvelujen laadusta

Toiskan palvelujen laadusta, asiakas- ja potilasturvallisuudesta sekä omavalvonnan toteutumisesta vastaa palveluyksikön vastuuhenkilö Kalle Reinikka. Vastuuhenkilö huolehtii siitä, että toiminta toteutuu lainsäädännön, toimintaluvan, viranomaisohjeiden, hyvinvointialueiden vaatimusten sekä tämän omavalvontasuunnitelman mukaisesti.

Vastuuhenkilö vastaa siitä, että henkilöstöllä on käytössään ajantasaiset ohjeet ja riittävä tieto toiminnan toteuttamisesta, asiakas- ja potilasturvallisuudesta, rajoitustoimenpiteistä, kirjaamisesta, lääkehoidosta, tietosuojasta sekä omavalvonnan käytännöistä. Vastuu palvelujen laadusta kuuluu kuitenkin koko henkilöstölle, ja jokaisella työntekijällä on velvollisuus toimia sovittujen käytäntöjen mukaisesti sekä tuoda esiin havaitsemansa puutteet, epäkohdat, riskit ja kehittämistarpeet.

Vastuuhenkilö seuraa palvelun laatua, turvallisuutta ja toiminnan toteutumista osana päivittäistä johtamista, henkilöstöpalavereita, asiakastyön arviointia, omavalvontaa sekä yhteistyötä lasten, läheisten, sosiaalityöntekijöiden ja muiden verkostojen kanssa. Toimintaa arvioidaan jatkuvasti saadun palautteen, havaittujen riskien, poikkeamien, muistutusten, vaaratapahtumien sekä viranomaisohjauksen perusteella.

Valvovien viranomaisten ohjeet, tarkastushavainnot, selvityspyynnöt ja päätökset huomioidaan osana Toiskan riskienhallintaa, omavalvontaa ja toiminnan kehittämistä. Selvityspyyntöihin vastaamisesta vastaa palveluyksikön vastuuhenkilö Kalle Reinikka.

Vastuuhenkilön poissa ollessa sijaisena toimii Keijo Viertoma. Sijaisuus perustuu kirjalliseen sijaismääräykseen. Tarvittaessa toiminnan jatkuvuutta ja turvallisuutta turvataan myös muiden sovittujen vastuuhenkilöiden ja työntekijöiden avulla ennalta määriteltujen roolien mukaisesti.

Toiskassa tavoitteena on, että palvelujen laadun seuranta, arviointi ja kehittäminen ovat osa jokapäiväistä toimintaa ja yhteistä työskentelyä. Omavalvonta nähdään käytännön työvälineenä, jonka avulla pyritään varmistamaan lasten ja nuorten turvallinen, laadukas ja heidän tarpeitaan vastaava sijaishuolto.

4.3 Asiakkaan asema, oikeudet ja osallisuus

Toiskassa lapsen etu on kaiken toiminnan ensisijainen lähtökohta. Lapsella on oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, arvostavaan kohtaamiseen, yksityisyyteen, hyvään hoitoon ja huolenpitoon sekä siihen, että hänen mielipiteensä ja näkemyksensä otetaan häntä koskevissa asioissa huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Lasta tai nuorta pidetään aktiivisena toimijana omassa elämässään, ja hänen kanssaan keskustellaan säännöllisesti päivittäin ajasta, tavoitteista, toiveista ja huolista.

Toiskassa käytetään omaohjaaja-käsitteen sijaan käsitettä avainaikuinen. Jokaiselle lapselle nimetään avainaikuinen ja vara-avainaikuinen. Avainaikuinen vastaa yhdessä muun tiimin kanssa siitä, että lapsen arjen kokonaisuus, tavoitteet, kuulluksi tuleminen ja yhteydenpito eri tahoihin toteutuvat suunnitelmallisesti. Avainaikuinen tukee lapsen osallisuutta ja toimii turvallisena aikuisena, jonka kanssa lapsi voi käsitellä omaa arkeaan, kokemuksiaan ja tulevaisuuteensa liittyviä asioita. Mikäli lapsen avainaikuinen tai vara-avainaikuinen vaihtuu sijoituksen aikana, muutoksesta keskustellaan lapsen kanssa ja siitä ilmoitetaan lapsen asioista vastaavalle

sosiaalityöntekijälle. Muutoksesta tiedotetaan myös huoltajille ja muille lapsen arjen tai yhteistyön kannalta olennaisille tahoille.

Lapsen osallisuutta toteutetaan Toiskassa arjen keskusteluissa, avainaikuisen tapaamisissa, asiakassuunnitelmapalavereissa ja yhteisöpalavereissa. Lapsella on mahdollisuus vaikuttaa omaan arkeensa, päivittäisiin valintoihinsa, vapaa-aikaansa, harrastuksiinsa ja yhteisiin asioihin hänen ikänsä, kehitystasonsa ja tilanteensa huomioiden. Lapsen omat toiveet, mielipiteet ja näkemykset otetaan huomioon ja ne kirjataan Nappula-järjestelmään. Tavoitteena on, että lapsi kokee voivansa aidosti vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ja olevansa merkityksellinen osa yhteisöä.

Asiakastyön kirjaukset tehdään Nappula-järjestelmään. Kirjaaminen tukee lapsen tilanteen seurantaa, suunnitelmallisuutta, tiedonkulkua ja arviointia. Kirjauksista koottuja yhteenvetoja ja havaintoja käydään läpi yhdessä lapsen tai nuoren kanssa hänen ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti.

Toiskassa huolehditaan myös siitä, että lapsi saa tietoa omista oikeuksistaan, yksikön käytännöistä ja häntä koskevista asioista ymmärrettävällä tavalla. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma laaditaan ja sitä päivitetään yhdessä nuorten kanssa, jotta heidän näkemyksensä, kokemuksensa ja tarpeensa tulevat huomioiduiksi yhteisiä toimintatapoja rakennettaessa.

Lapselle kerrotaan hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti myös siitä, miten hän voi tuoda esiin huoliaan, tyytymättömyyttään tai kokemansa epäkohdat henkilöstölle, yksikönjohtajalle, sosiaalityöntekijälle tai muulle luotettavalle aikuiselle sekä mistä hän saa tarvittaessa apua oikeuksiensa toteutumiseen. Lapselle kerrotaan, että hänen esiin tuomansa asiat otetaan vakavasti, niihin tartutaan viivytyksettä eikä asian esiin tuomisesta aiheudu hänelle kielteisiä seurauksia. Kun lapsi kertoo huolesta, epäkohdasta tai aikuisen epäasiallisesta käytöksestä, asian vastaanottanut työntekijä kuuntelee lasta rauhallisesti, varmistaa lapsen turvallisuuden ja kertoo lapselle, miten asia etenee.

Työntekijä vie asian viipymättä yksikönjohtajalle tai tämän poissa ollessa vuorossa olevalle vastuulliselle työntekijälle. Asia selvitetään asianmukaisesti ja luottamuksellisesti, ja sitä käsitellään tiimissä siltä osin kuin se on lapsen turvallisuuden, asian selvittämisen tai toiminnan kehittämisen kannalta tarpeellista. Tarvittavat kirjaukset tehdään Nappula-järjestelmään, ja lapselle kerrotaan hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti asian käsittelyn etenemisestä ja lopputuloksesta. Lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle ilmoitetaan tilanteesta silloin, kun asia koskee lapsen oikeuksien, turvallisuuden tai hyvän kohtelun toteutumista tai kun se on muutoin lapsen edun kannalta tarpeellista.

Lapsen yhteydenpitoa hänen läheisiinsä tuetaan lapsen edun, asiakassuunnitelman ja mahdollisten viranomaispäätösten mukaisesti. Toiskassa tehdään yhteistyötä lapsen vanhempien, huoltajien, läheisten, sosiaalityöntekijän, koulun, terveydenhuollon ja muiden tarvittavien toimijoiden kanssa siten, että lapsen arki muodostaa mahdollisimman eheän kokonaisuuden.

Lapsen aseman, oikeuksien ja osallisuuden toteutumista arvioidaan jatkuvasti osana arkea, asiakastyötä, kirjaamista, palavereita ja omavalvontaa, ja havaittuihin puutteisiin puututaan viivytyksettä. Sosiaaliasiavastaavien, lupa- ja valvontaviranomaisten sekä muiden oikeusturvatahojen yhteystiedot ja kantelun tekemiseen liittyvät ohjeet löytyvät tämän omavalvontasuunnitelman liitteestä 1.

4.4 Hyvä kohtelu, itsemääräämisoikeuden tukeminen ja rajoitustoimenpiteet

Toiskassa jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus turvalliseen, arvostavaan ja yksilölliseen kohteluun. Lapsen ihmisarvoa, yksityisyyttä, vakaumusta, henkilökohtaisia tarpeita ja itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan kaikessa toiminnassa. Tavoitteena on, että lapsi kokee tulevaisuutensa kuulluksi, ymmärretyksi ja kohdatuksi turvallisesti myös haastavissa tilanteissa. Hyvä kohtelu näkyy Toiskassa arjen vuorovaikutuksessa, ennakoivassa työskentelyssä, turvallisissa aikuisissa, selkeissä rakenteissa sekä siinä, että lapsen kanssa pyritään löytämään tilanteisiin ensisijaisesti keskusteluun, yhteistyöhön ja yhteiseen ymmärrykseen perustuvia ratkaisuja.

Lapsen itsemääräämisoikeutta tuetaan hänen ikänsä, kehitystasonsa, toimintakykynsä ja tilanteensa mukaisesti. Lapsella on mahdollisuus osallistua omaa arkeaan, tavoitteitaan, vapaa-aikaansa, harrastuksiaan, yhteisön toimintaa ja omaa hoitoaan koskeviin keskusteluihin ja päätöksiin. Lasta rohkaistaan ilmaisemaan mielipiteitään, toiveitaan ja kokemuksiaan turvallisesti. Arjen rakenteilla, yhteisöllisyydellä, ennakoitavuudella ja aikuisen läsnäololla pyritään tukemaan lapsen turvallisuuden tunnetta, tunnetaitoja, itsesääätelyä ja kykyä toimia yhteisössä.

Toiskassa pyritään ehkäisemään rajoitustoimenpiteiden tarvetta ennakoivalla, kuntouttavalla ja turvallisella työskentelyllä. Keskeisiä keinoja ovat turvallinen vuorovaikutus, tilanteiden ennakointi, riittävä aikuisen läsnäolo, lapsen yksilöllinen tunteminen, toimiva päivärytmi, yhteisöllisyys sekä lapsen kanssa tehtävä yhteistyö. Mikäli rajoitustoimenpiteisiin joudutaan turvautumaan, niitä käytetään vain lastensuojelulain mukaisesti, viimesijaisina ja mahdollisimman vähän lapsen turvallisuuden, terveyden tai muiden henkilöiden turvallisuuden turvaamiseksi.

Rajoitustoimenpiteiden käytössä huomioidaan aina lapsen etu, ihmisarvo, turvallisuus sekä tilanteen kokonaisarviointi. Toimenpiteet toteutetaan mahdollisimman turvallisesti, lyhytaikaisesti ja lapsen tilannetta jatkuvasti arvioiden. Kaikki rajoitustoimenpiteet kirjataan viivytyksettä Nappula-järjestelmään lastensuojelulain edellyttämällä tavalla. Kirjauksissa kuvataan tapahtumien kulku, toimenpiteen perusteet, toteutus, kesto, tilanteessa tehty arviot sekä lapsen näkemys tilanteesta.

Rajoitustoimenpiteiden jälkeen tilanne arvioidaan yhdessä lapsen kanssa hänen ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Arvioinnissa tarkastellaan tilanteeseen johtaneita tekijöitä, lapsen kokemusta tilanteesta, henkilöstön toimintaa sekä sitä, miten vastaavia tilanteita voidaan jatkossa ehkäistä. Rajoitustoimenpiteen jälkeinen arvio ja lapsen näkemys kirjataan Nappulaan ja toimitetaan lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle yksikön käytännön mukaisesti. Tarvittaessa arviointi käydään läpi myös lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän sekä muiden tilanteeseen liittyvien tahojen kanssa.

Mikäli lapsen käyttäytyminen, turvallisuus tai tilanne edellyttää lastensuojelulain mukaista eristämistä, toimitaan voimassa olevan lainsäädännön, rajoitustoimenpiteitä koskevien ohjeiden sekä lapsen edun mukaisesti. Eristämiseen turvaudutaan vain viimesijaisena keinona tilanteissa, joissa muut keinot eivät riitä turvaamaan lapsen tai muiden henkilöiden turvallisuutta. Päätöksen tekee yksikön johtaja tai hänen määräämänsä henkilö, ja toimenpiteen toteuttamisessa huomioidaan lapsen turvallisuus, ihmisarvo ja jatkuva tilanteen arviointi. Päätös annetaan tiedoksi lapsen huoltajille, 12 vuotta täyttäneelle lapselle ja lapsen asioista vastaavalle

sosiaalityöntekijälle. Eristämistoimenpiteet kirjataan asianmukaisesti ja tilanne käsitellään jälkikäteen lapsen, hänen huoltajansa sekä sosiaalityöntekijän kanssa.

Toiskassa havaittuihin epäasiallisen kohtelun tilanteisiin, epäkohtiin, turvallisuutta vaarantaviin tilanteisiin tai lapsen oikeuksien toteutumiseen liittyviin huoliin puututaan viivytyksettä. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus toimia tilanteessa, tuoda havaintonsa esiin sekä tehdä tarvittavat ilmoitukset sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Tilanteet käsitellään asianmukaisesti ja tarvittavat jatkotoimet arvioidaan yhteistyössä vastuuhenkilön ja tarvittaessa viranomaisten kanssa.

Hyvän kohtelun, itsemääräämisoikeuden toteutumisen ja rajoitustoimenpiteiden käyttöä seurataan osana Toiskan omavalvontaa, asiakastyön arviointia, henkilöstöpalavereita ja päivittäistä toimintaa. Tavoitteena on, että jokainen lapsi saa turvallista, kuntouttavaa ja hänen oikeuksiaan kunnioittavaa sijaishuoltoa.

4.5 Muistutusten käsittely

Toiskassa lapsella, hänen huoltajallaan, läheisellään tai muulla asianosaisella on oikeus tuoda esiin tyytymättömyyttä, huolia tai epäkohtia saamaansa kohteluun, palveluun tai sen toteuttamiseen liittyen. Oikeusturvan toteutuminen on osa hyvää sijaishuoltoa, ja tavoitteena on, että epäkohdat tunnistetaan, käsitellään ja korjataan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lapselle ja hänen läheisilleen annetaan tietoa käytettävissä olevista oikeusturvakeinoista ymmärrettävällä tavalla.

Toiskassa muistutukset käsitellään asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytyksiä. Muistutuksen vastaanottaa palveluyksikön vastuuhenkilö Kalle Reinikka ja jokainen työntekijä voi ohjata muistutuksen tekoa pohtivaa henkilöä olemaan yhteydessä vastuuhenkilöön. Muistutuksen sisältö arvioidaan huolellisesti ja dokumentoidaan Toiskan tietokantaan. Tarvittaessa asia selvitetään lasten, huoltajien, henkilöstön ja muiden tilanteeseen liittyvien tahojen kanssa. Muistutusten käsittelyn tavoitteena ei ole ainoastaan vastata yksittäiseen tilanteeseen, vaan myös arvioida, liittyykö asiaan sellaisia käytäntöjä tai toimintatapoja, joita on tarpeen muuttaa tai kehittää.

Lasta tai nuorta tuetaan tarvittaessa siinä, että hän voi kertoa kokemuksistaan, huolistaan ja mahdollisista epäkohdista turvallisesti. Lapselle kerrotaan hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti myös mahdollisuudesta ottaa yhteyttä sosiaaliasiavastaavaan tai muihin oikeusturvaa turvaaviin tahoihin. Tarvittaessa lasta autetaan muistutuksen tekemisessä, oman näkemyksensä esittämisessä tai yhteydenotossa hänen oikeusturvaansa tukeviin toimijoihin.

Muistutuksia, epäkohtailmoituksia ja muita oikeusturvaan liittyviä havaintoja hyödynnetään Toiskassa osana omavalvontaa, laadun arviointia ja toiminnan kehittämistä. Mikäli niiden perusteella havaitaan puutteita toiminnassa, käytännöissä tai turvallisuudessa, niihin puututaan viivytyksettä ja tarvittavat muutokset toteutetaan. Tavoitteena on, että oikeusturva toteutuu käytännössä ja että lapset, nuoret ja heidän läheisensä voivat luottaa siihen, että heidän kokemuksensa otetaan vakavasti.

Sosiaaliasiavastaavien, lupa- ja valvontaviranomaisten, oikeusasiamiehen, ohjaus- ja valvontapalveluiden sekä muiden oikeusturvatahojen yhteystiedot ja kantelun tekemiseen liittyvät ohjeet löytyvät tämän omavalvontasuunnitelman liitteestä 1. Liitteeseen on koottu myös sijoittavien hyvinvointialueiden sosiaaliasiavastaavien yhteystiedot.

4.6 Henkilöstö

Henkilöstömitoititus yhteensä: 8,25

Yövalvojat: 2

Toiskan henkilöstö muodostuu sosiaali-, terveys- ja kasvatustieteen ammattilaisista, joilla on lastensuojelun sijaishuollossa tarvittava koulutus, osaaminen ja valmiudet kohdata lapsia ja nuoria heidän yksilöllisissä elämäntilanteissaan. Henkilöstön kelpoisuusvaatimukset määräytyvät voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, ja henkilöstörakenteessa huomioidaan lastensuojelutyössä tarvittava ammatillinen osaaminen, kokemus ja tehtävien edellyttämä vastuu. Henkilöstön tehtävänä on turvata lapsille turvallinen, ennakoitava ja kuntouttava arki sekä vastata hoidon, kasvatuksen, ohjauksen ja huolenpidon toteutumisesta yhdessä sovittujen toimintaperiaatteiden mukaisesti. Henkilöstön ammattioikeuksien, koulutuksen, rikostaustan ja tehtävän edellyttämän soveltuvuuden tarkistamisesta vastaa palveluyksikön vastuuhenkilö Kalle Reinikka. Ammattioikeudet tarkistetaan JulkiTerhikistä, ja rikostausta selvitetään työsuhteen alussa lasten kanssa työskenteleviltä.

Toiskassa henkilöstöltä edellytetään ammatillista osaamista, yhteistyökykyä, sitoutumista yhteisiin toimintatapoihin sekä valmiutta työskennellä dialogisesti, systemaattisesti ja lapsen etua ensisijaisesti arvioiden. Työssä korostuvat kyky kohdata lapsi arvostavasti, ymmärtää käyttäytymisen taustatekijöitä, toimia johdonmukaisesti sekä ylläpitää turvallista ja yhteisöllistä arkea myös kuormittavissa tilanteissa. Henkilöstön osaamisessa painottuvat muun muassa trauma- ja kiintymyssuhdetietoinen työskentely, neuropsykiatrinen ymmärrys, psykiatrinen osaaminen, tunnetaitojen tukeminen, Green Care -ajattelu, luonto- ja eläinavusteisuus sekä toiminnallisten menetelmien käyttö. Osaamista ylläpidetään ja kehitetään perehdytyksen, työohjauksen, koulutusten, tiimin systemaattisen työskentelyn, viikkopalaverien ja yhteisen arvioinnin avulla. Henkilöstön ammatillisuutta, vuorovaikutustapaa, kielitaitoa ja soveltuvuutta tehtävään seurataan käytännön työssä havainnoimalla, perehdytyksen yhteydessä, työvuorojen aikana, tiimin yhteisessä arvioinnissa sekä tarvittaessa kehitys- ja ohjauskeskusteluissa.

Toiskassa uusien työntekijöiden perehdytys on osa turvallisen ja laadukkaan työn varmistamista. Perehdytyksessä käydään läpi yksikön toimintaperiaatteet, asiakastyö, omaoikeus, kirjallisuus, turvallisuuskäytännöt, rajoitustoimenpiteet, tietosuoja, yhteistyökäytännöt sekä muut työn kannalta keskeiset ohjeet ja menettelyt. Tavoitteena on, että jokainen työntekijä tuntee yksikön toimintatavat ja pystyy toimimaan työssään turvallisesti, johdonmukaisesti ja lapsen etua tukevalla tavalla. Rikostausta selvitetään työsuhteen alussa. Perehdytyksestä vastaa palveluyksikön vastuuhenkilö Kalle Reinikka yhdessä perehdytykseen nimetyn työntekijän kanssa. Perehdytys aloitetaan työsuhteen alkaessa ja sitä jatketaan työntekijän tehtävän, aiemman osaamisen ja vastuiden mukaisesti. Perehdytyksen toteutumista seurataan käytännön työssä ja tarvittaessa perehdytystä täydennetään.

Sijaisina käytetään ensisijaisesti Toiskalle tuttuja aikuisia, jotka tuntevat yksikön toimintatapoja ja joiden on mahdollista toimia lasten ja nuorten kanssa turvallisesti ja johdonmukaisesti. Sijaiset perehdytetään tehtäväänsä sen laajuuden edellyttämällä tavalla, ja heidän työskentelyään tuetaan muun henkilöstön toimesta. Opiskelijat osallistuvat Toiskassa työskentelyyn aina työntekijän ohjauksessa ja rinnalla. Tavoitteena on, että opiskelijat tulevat lapsille ja nuorille tutuiksi osana arkea eivätkä työskentele yksin vastuullisissa tilanteissa ilman ohjausta. Myös opiskelijoiden perehdytyksessä huomioidaan yksikön käytännöt, turvallisuus, tietosuoja, hyvän kohtelun periaatteet ja heidän roolinsa osana työyhteisöä. Opiskelijalle nimetään ohjaaja, joka vastaa opiskelijan perehdytyksestä, ohjauksesta ja työskentelyn seurannasta yhdessä tiimin kanssa. Opiskelijan tehtävät määritellään hänen opintojensa vaiheen, osaamisensa ja yksikön

tilanteen mukaan. Opiskelija ei työskentele yksin vastuullisissa asiakastilanteissa eikä vastaa itsenäisesti lapsen hoidosta, kasvatuksesta tai turvallisuudesta.

Toiskassa jokaisella työntekijällä on vastuu omasta ammatillisesta toiminnastaan, sovittujen käytäntöjen noudattamisesta, havaittujen epäkohtien esiin tuomisesta sekä laadukkaan ja turvallisen arjen rakentamisesta yhdessä muun työyhteisön kanssa. Henkilöstön tehtävänä on myös tukea lapsen osallisuutta, hyvää kohtelua, oikeuksien toteutumista ja kuntoutumista arjen kaikissa tilanteissa. Työskentelyn perustana on yhteinen ymmärrys siitä, että lapsen arki rakentuu turvallisista aikuissuhteista, johdonmukaisesta toiminnasta ja yhteisön kannattelevuudesta. Mikäli henkilöstön toiminnassa havaitaan epäasiallista kohtelua, puutteita, turvallisuutta vaarantavaa toimintaa tai muuta lapsen oikeuksien vastaista menettelyä, asiaan puututaan viivytyksettä. Tilanne selvitetään vastuuhenkilön johdolla, tarvittavat korjaavat toimenpiteet määritellään ja niiden toteutumista seurataan. Tarvittaessa asiasta tehdään ilmoitukset lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle, sijoittavalle hyvinvointialueelle tai muulle toimivaltaiselle taholle.

Yksikön johtaja työskentelee palveluyksikön arjessa paikan päällä eikä johda yksikköä etätyönä.

4.7 Henkilöstön riittävyys seuranta

Toiskassa henkilöstön riittävyttä seurataan jatkuvasti suhteessa lasten määrään, lasten yksilöllisiin tarpeisiin, yksikön kokonaistilanteeseen ja arjen kuormittavuuteen. Arvioinnissa huomioidaan muun muassa lasten hoidon, kasvatuksen ja ohjauksen tarve, mahdollinen oireilu, turvallisuuteen liittyvät tekijät, verkostotyön määrä, koulunkäynnin tukeminen sekä muut arjen sujuvuuteen vaikuttavat seikat. Tavoitteena on varmistaa, että yksikössä on kaikissa tilanteissa riittävä määrä osaavia aikuisia turvaamassa lasten hyvinvointia, turvallisuutta ja kuntouttavaa arkea.

Henkilöstön riittävyttä arvioidaan osana päivittäistä johtamista, työvuorosuunnittelua, viikkopalavereita ja muuta yhteistä arviointia. Tilannetta seurataan sekä ennakoivasti että arjessa esiin tulevien muutosten perusteella. Mikäli lasten tuen tarpeet lisääntyvät, yksikössä tapahtuu poikkeuksellista kuormitusta tai turvallisuuteen liittyvät riskit kasvavat, henkilöstöresurssien riittävyttä arvioidaan viivytyksettä uudelleen. Tarvittaessa työvuoroja järjestellään uudelleen, hyödynnetään tuttuja sijaisia tai arvioidaan muita toimenpiteitä turvallisen arjen varmistamiseksi.

Äkillisissä poissaoloissa sijaisjärjestelmämme on toimiva ja aina paikalle saadaan tuttu ammattipätevä aikuinen tarvittaessa hyvin nopealla aikataululla. Äkillisessä henkilöstövajeessa ensisijaisesti arvioidaan lasten välitön turvallisuus, arjen kannalta välttämättömät tehtävät ja työvuoron kokonaistilanne. Tarvittaessa paikalle kutsutaan Toiskalle tuttu sijainen tai muu yksikön toiminnan tunteva työntekijä. Poikkeustilanteissa henkilöstöresurssia voidaan vahvistaa myös siten, että Kalle Reinikka, Keijo Viertoma tai Tiina Tuominen tulee tarvittaessa yksikköön turvaamaan toiminnan jatkuvuutta ja lasten turvallisuutta. Tilanteessa priorisoidaan lasten valvonta, lääkehoito, ruokailut, koulunkäynnin ja arjen välttämätön tuki sekä turvallisuuden kannalta välttämättömät tehtävät.

4.8 Monialainen yhteistyö ja palvelun koordinointi

Toiskassa lapsen tai nuoren sijaishuolto toteutetaan monialaisessa yhteistyössä hänen tarpeidensa mukaisesti. Yhteistyötä tehdään lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, huoltajien ja läheisten, koulun, opiskeluhuollon, terveydenhuollon, erikoissairaanhoidon sekä

muiden tarvittavien toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että lapsen arki, hoito, kasvatus, kuntoutus ja muu tuki muodostavat mahdollisimman eheän ja johdonmukaisen kokonaisuuden. Monialaista yhteistyötä koordinoi vastuuhenkilö Kalle Reinikka.

Palvelun koordinoinnissa keskeistä on tiedonkulku, yhteisten tavoitteiden selkeys ja vastuiden yhteensovittaminen. Toiskassa lapsen tilannetta tarkastellaan säännöllisesti osana arjen työskentelyä, asiakassuunnitelmapalavereita, verkostoyhteistyötä ja avainaikeistyöskentelyä. Tavoitteena on varmistaa, että lapsen tarpeet tunnistetaan oikea-aikaisesti ja että eri toimijat työskentelevät yhteisen tavoitteen suuntaisesti.

Avainaikeinen vastaa yhdessä muun tiimin kanssa siitä, että lapsen arjen kokonaisuus pysyy seurannassa ja että yhteistyö lapsen asioissa on suunnitelmallista. Toiskassa pidetään tärkeänä, että lapsen ääni tulee kuulluksi myös monialaisessa yhteistyössä ja että häntä koskevia ratkaisuja valmistellaan hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti mahdollisimman osallistavasti.

Monialaisen yhteistyön toimivuutta arvioidaan osana omaa valvontaa, asiakastyötä ja verkostotyötä. Mikäli yhteistyössä, palvelujen yhteensovittamisessa tai tiedonkulussa havaitaan puutteita, niitä pyritään korjaamaan viivytyksettä lapsen edun, turvallisuuden ja palvelun laadun turvaamiseksi.

4.9 Toimitilat ja välineet

Toiskan toimitilat ja toimintaympäristö tukevat lastensuojelun sijaishuollon toteuttamista turvallisesti, kodinomaisesti ja kuntouttavasti. Yksikkö toimii maatalo- ja luontoympäristössä, jossa arjen rakenteet, yhteisöllisyys, rauhallisuus ja toiminnallisuus muodostavat tärkeän osan lasten hyvinvointia, kasvua ja kuntoutumista tukevaa kokonaisuutta. Tilojen ja ympäristön käytössä huomioidaan aina lasten yksilölliset tarpeet, turvallisuus, valvonta ja ohjauksen tarve.

Toiskassa lapsilla ja nuorilla on käytössään arkeen, asumiseen, yhteiseen toimintaan ja yksilölliseen työskentelyyn soveltuvat tilat. Jokaisella lapsella on käytössään oma yksityinen huone, jota hän voi sisustaa oman maun mukaisesti. Lapsen henkilökohtaisia tavaroita kunnioitetaan ja huoneisiin mennään vain perustellusti ja lapsen yksityisyys sekä turvallisuus huomioiden.

Yhteisissä tiloissa mahdollistuvat yhdessäolo, ruokailut, yhteisöpalaverit, vapaa-ajan vietto ja muu arjen yhteinen toiminta. Lasten yksityisyyttä kunnioitetaan kaikissa tiloissa, ja henkilöstö huolehtii siitä, että lapsella on mahdollisuus omaan rauhaan sekä turvalliseen yhteisössä olemiseen. Toimintaympäristöön kuuluvat myös piha-alueet, luonto, eläimet, talli ja muut maatalon puitteet, joita hyödynnetään osana Toiskan arkea ja kuntouttavaa työskentelyä silloin, kun se on lapsen tilanteeseen sopivaa ja toteutuu turvallisesti ohjattuna. Tilaltamme löytyy myös harrastetila "Karipia" askarteluun, taidetyöskentelyyn sekä mm. konsolipelien pelaamiseen ja elokuvien katseluun. Tallin harraste-, ryhmä- ja taukotila "Tallitupa" on myös vapaasti nuorten käytössä.

TILAT

Tupa – Omakotitalo maaseutumiljöössä. Talo koostuu uudisosasta, sekä alkuperäisestä rakennuksesta saneeratussa osassa. Tilat on rakennettu ja remontoitu vuonna 2018.

Yleiset tilat: olohuone, keittiö ja takakeittiö (lukittu), pyykinhuoltotilat, pesuhuone ja sauna, wc+suihku 5 ja pelkkä wc 1 kpl alakerrassa, yhteinen ompelu- ja askarteluhuone

Omat henkilökohtaiset tilat: nuorten huoneet 7kpl

Vain aikuisille: Kömmeli ja lääkehuone (lukittuja), aikuisten sosiaalitilat, 1 wc+suihku yläkerrassa, kokoustila ja yläkerran kömmeli (lukittuja).

Talli – karsinatalli, jossa karsinat 15 hevoselle, hevostenhoitotilat, varustehuone, kuivatushuone ja asiakkaiden varusteille sekä turvavarusteille oma huone, wc, heinälato ja muut tallin toimintoon tarkoitetut tilat.

Tallitupa – lämmin ja viihtyisä oleskeluun, ajanviettoon, kokouksiin, ryhmätoimintaan ja muuhun soveltuva juuri remontoitu tila, jossa on myös keittiö.

Karipia – Viihtyisä ja rauhallinen harraste-, kokous-, ja ryhmätila. Tila mahdollistaa myös konsolipelaamisen, leffojen katselun ja muun audiovisuaalisen tekemisen siinä missä askartelun ja taidetyöskentelynkin. Käytetään myös mm. assuissa ja muissa palaverissa.

Woimala – Ensisijaisesti päivätoiminnan, tyhy-vierailijoiden, koulutusten, valmennusten ja muiden ryhmien käyttöön tarkoitettu kaunis ja valoisa tila. Kesällä toimii myös meidän elämystapahtumamme Kaijan Kesäkahvilan kahvilatilana. Käytetään myös mm. assuissa ja muissa palaverissa.

Liiteri – Suuri juhla- ja tapahtumatilaksi sopiva kesä kautena avoinna oleva tila Woimalan vieressä

Verstas – Remppa- ja harrastetila. Onnistuu ruuvaamiset, maalaamiset, rakentaminen ja muu askartelu

Willa Salmela – Taidetalo Willa Salmela on viihtyisä omakotitalo, jossa vierailijat ja esimerkiksi meillä asuvien likkojen läheiset voivat yöpyä.

Kanala – Täällä asuu kanat ja kukko, joita käydään likkojen kanssa hoitamassa

Pupula – Kuin kanala mutta pupuille

Ekopiste – Kierrätyspiste eri jätteille (Toiskassa kaikki jätteet kierrätetään ja tämän opetamme myös lapsille)

AJONEUVOT

Ajoneuvot, joita nuoret ajaa:

Mönkijä - perehdytys aikuisilta, varmistetaan osaaminen ja ajaminen vain aikuisten valvonnassa

Avant - perehdytys aikuisilta, varmistetaan osaaminen ja ajaminen vain aikuisten valvonnassa

Ajoneuvot, joilla nuoria kuskataan:

**Kolme henkilöautoa
Pikkubussi**

Autojen ja ajoneuvojen katsastuksista sekä huollosta vastaa Keijo Viertoma.

Tilojen, kalusteiden, välineiden ja ympäristön turvallisuutta seurataan jatkuvasti osana arjen työtä, omavalvontaa, turvallisuuskäytäntöjä ja riskienhallintaa. Mahdolliset puutteet, viat tai turvallisuusriskit korjataan viivytyksettä. Turvallisuuden seuranta koskee sekä sisätiloja, piha-alueita, kulkureittejä, talliympäristöä että toiminnassa käytettäviä välineitä. Henkilöstö havainnoi arjessa tilojen kuntoa, esteettömyyttä, siisteyttä, paloturvallisuutta, välineiden kuntoa ja ympäristön mahdollisia vaaratekijöitä. Pelastusviranomaisten, terveydensuojeluviranomaisten, ja työterveyshuollon tarkastuskäynnit toteutetaan lain edellyttämällä tavalla.

Tilojen huollosta ja kunnossapidosta vastaa Keijo Viertoma.

Toiskassa huomioidaan erityisesti se, että maatila- ja eläinympäristö sekä toiminnalliset tilat edellyttävät aikuisilta jatkuvaa ohjausta, valvontaa ja ennakointia. Lasten osallistuminen eläinten hoitoon, tallityöskentelyyn, ulkotoimintaan ja muuhun toiminnalliseen tekemiseen tapahtuu aina turvallisuus huomioiden, ohjatusti ja lapsen ikä, kehitystaso, toimintakyky ja kokonaistilanne arvioiden. Talli- ja eläinympäristöön liittyviä riskejä ovat esimerkiksi eläinten arvaamaton käyttäytyminen, liukastumiset, kaatumiset, puristumis- ja potkuvaarat, varusteiden virheellinen käyttö sekä sää- ja keliolosuhteisiin liittyvät riskit. Näitä riskejä ehkäistään aikuisen läsnäololla, selkeillä toimintaohjeilla, toiminnan ennakoinnilla, tilanteeseen sopivilla turvavarusteilla sekä sillä, että lapsi osallistuu toimintaan vain oman toimintakykynsä ja tilanteensa mukaisesti. Ratsastuksessa ja hevostoinnissa käytetään asianmukaisia turvavarusteita, kuten kypärää, ja varusteiden kuntoa seurataan osana turvallista toimintaa. Tallin, maatilán ja eläinavusteisen toiminnan tarkemmat turvallisuuskäytännöt ja riskienhallinta kuvataan erillisessä tallin omavalvontasuunnitelmassa.

Tavoitteena on, että toimitilat ja ympäristö tukevat sekä tavallista arkea että kuntouttavaa työskentelyä ilman, että turvallisuudesta tingitään. Toimitilojen ja toimintaympäristön turvallisuutta arvioidaan osana omavalvontaa, riskienhallintaa, henkilöstön havaintoja ja toimintaa koskevaa jatkuvaa arviointia.

4.10 Lääkinnälliset laitteet, tietojärjestelmät ja teknologian käyttö

Toiskassa lääkinällisten laitteiden, tietojärjestelmien ja muun teknologian käytön lähtökohtana ovat turvallisuus, tarkoituksenmukaisuus, tietosuoja ja lasten oikeuksien huomioiminen. Käytössä olevien järjestelmien, välineiden ja teknologisten ratkaisujen tulee tukea laadukasta sijaishuollon toteuttamista eikä niiden käyttö saa vaarantaa lasten turvallisuutta, yksityisyyttä tai hyvää kohtelua.

Asiakastyön kirjaamisessa käytetään Nappula-järjestelmää. Järjestelmä tukee lasten tilanteen seurantaa, suunnitelmallista työskentelyä, tiedonkulkua ja arviointia niille työntekijöille, joilla on työtehtäviensä perusteella oikeus käsitellä tietoja. Tietojärjestelmien käytössä noudatetaan huolellisuutta, henkilökohtaisia käyttöoikeuksia, salassapitoa ja muita tietoturvallisen

työskentelyn periaatteita. Tarkempi kuvaus tietojärjestelmistä ja teknologioista löytyy Toiskan tietoturvasuunnitelmasta.

Mikäli Toiskassa käytetään lääkinnällisiä laitteita tai lasten hoitoon ja seurantaan liittyviä välineitä, niiden käytössä noudatetaan annettuja ohjeita, valmistajan käyttöohjeita, perehdytystä ja turvallisia toimintatapoja. Laitteiden käyttö rajataan niihin työntekijöihin, joilla on siihen riittävä osaaminen, ja mahdolliset käyttöön liittyvät poikkeamat, viat tai vaaratilanteet käsitellään viivytyksettä. Tarvittaessa laitteisiin liittyvät havainnot kirjataan ja niistä ilmoitetaan asianmukaisesti. Tarkempi kuvaus lääkinnällisistä laitteista Toiskan lääkehoitosuunnitelmassa. Mikäli lääkinnällinen laite tai hoitoon ja seurantaan käytettävä väline rikkoutuu, toimii virheellisesti tai sen käytössä havaitaan vaaratilanne, laite poistetaan käytöstä välittömästi eikä sitä käytetä ennen kuin sen turvallisuus on varmistettu. Tilanteesta ilmoitetaan lääkehoidosta vastaavalle sairaanhoitajalle, tapahtuma kirjataan ja arvioidaan, sekä tarvittaessa tehdään lääkinnällisiä laitteita koskeva vaaratilanneilmoitus Fimealle. Laitteisiin liittyvät viat, vaaratilanteet ja korjaavat toimenpiteet käsitellään osana omavalvontaa ja asiakasturvallisuuden seurantaa.

4.11 Lääkehoitosuunnitelma

Lääkehoidosta vastaa: sairaanhoitaja Noora Nyrhinen

Koko lääkehoidon järjestämisestä ja suunnitelman toteutumisesta: Kalle Reinikka

Lääkehoitosuunnitelmasta vastaava lääkäri: Lars Konttinen, ProEdu

Toiskassa lääkehoidon toteuttaminen perustuu ajantasaiseen lääkehoitosuunnitelmaan. Lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 18.6.2026, ja sen mukaisia käytäntöjä noudatetaan kaikessa lääkehoidon toteuttamisessa. Lääkehoidon tavoitteena on tukea lapsen tai nuoren terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta sekä varmistaa, että lääkehoito toteutuu asianmukaisesti, suunnitelmallisesti ja turvallisesti.

Lääkehoitoa toteuttavat vain ne työntekijät, joilla on tehtävään vaadittava osaaminen, perehdytys ja tarvittavat luvat. Lääkehoitoon osallistuvien työntekijöiden tehtävät, vastuut ja rajaukset määritellään lääkehoitosuunnitelmassa. Tämä koskee myös nuoriso- ja yhteisöohjaajien mahdollisuutta osallistua lääkehoidon toteuttamiseen heidän koulutuksensa, perehdytyksensä, osaamisensa ja lääkehoitosuunnitelmassa määriteltujen rajojen mukaisesti. Lääkehoidon toteuttamisessa noudatetaan yksikkökohtaista lääkehoitosuunnitelmaa, annettuja ohjeita, huolellisuutta sekä lasten yksilöllisiä lääkehoitoa koskevia määräyksiä. Lääkkeiden säilytys, jakaminen, antaminen, seuranta, kirjaaminen ja mahdolliset poikkeamat toteutetaan sovittujen käytäntöjen mukaisesti.

Lääkehoitoon liittyviä riskejä ehkäistään perehdytyksellä, osaamisen varmistamisella, selkeillä toimintatavoilla, huolellisella kirjaamisella ja seurannalla. Lääkehoidon turvallisuudessa huomioidaan myös lapsen mahdollinen päihtymystila, lääkkeiden mahdolliset yhteis- ja ristikkäisvaikutukset, kotiharjoitteluun tai muuhun yksikön ulkopuolella tapahtuvaan lääkehoidon toteutumiseen liittyvät riskit sekä tilanteet, joissa lääkkeiden asianmukainen käyttö tai säilytys voi vaarantua. Näissä tilanteissa toimitaan lääkehoitosuunnitelman mukaisesti ja arvioidaan tarvittaessa yhteys terveydenhuoltoon, huoltajiin, sosiaalityöntekijään tai muuhun lapsen tilanteen kannalta tarpeelliseen tahoon. Mahdolliset lääkehoitopoikkeamat, läheltä piti -tilanteet tai muut lääkehoitoon liittyvät turvallisuushavainnot käsitellään viivytyksettä, ja niiden perusteella arvioidaan tarvittavat jatkotoimenpiteet sekä toiminnan kehittämistarpeet.

Lääkehoidon toteutumista seurataan osana omavalvontaa, asiakasturvallisuutta ja päivittäistä työtä. Mikäli lääkehoidon käytännöissä, osaamisessa tai turvallisuudessa havaitaan puutteita, niihin puututaan viipymättä ja toimintaa korjataan tarvittavalla tavalla. Mikäli herää epäily henkilökunnan lääkkeiden väärinkäytöstä, lääkkeiden luvattomasta käsittelystä tai muusta lääkehoidon turvallisuutta vaarantavasta toiminnasta, asia selvitetään viipymättä vastuuhenkilön johdolla. Tilanteessa turvataan ensisijaisesti lasten turvallisuus, estetään mahdollinen lisäriski, arvioidaan tarvittavat työjärjestelyt ja tehdään tarvittavat ilmoitukset viranomaisille tai muille toimivaltaisille tahoille.

4.12 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Asiakastietojen käsittelystä vastaa Kalle Reinikka, joka toimii myös tietosuojavastaavana.

Tietoturvasuunnitelma on laadittu: 21.2.2025

Viimeisin päivitys: 18.6.2026

Toiskassa asiakas- ja potilastietojen käsittely perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, huolellisiin toimintatapoihin, henkilöstön perehdytykseen sekä tietoturvallisiin järjestelmiin ja käytäntöihin. Tavoitteena on varmistaa, että lasten ja nuorten tietoja käsitellään asianmukaisesti, luottamuksellisesti, turvallisesti ja vain siinä laajuudessa kuin työtehtävien hoitaminen edellyttää. Asiakastietojen käsittelyssä kunnioitetaan lapsen yksityisyyttä, tietosuoja ja oikeusturvaa kaikissa tilanteissa.

Asiakastyön kirjaukset tehdään Nappula-järjestelmään. Järjestelmää käytetään lasten ja nuorten tilanteen seurantaan, arjen kirjaamiseen, suunnitelmallisen työskentelyn tukemiseen sekä tiedonkulun varmistamiseen niille työntekijöille, joilla on työtehtäviensä perusteella oikeus käsitellä kyseisiä tietoja. Kirjaamisessa noudatetaan huolellisuutta, asiallisuutta, ajantasaisuutta ja sitä, että tiedot kirjataan työtehtävien kannalta tarpeellisessa laajuudessa.

Toiskassa asiakas- ja potilastietoja saavat käsitellä vain ne työntekijät, joiden työtehtäviin se kuuluu. Henkilöstö perehdytetään tietosuojaan, salassapitoon, asiakirjakäytäntöihin ja tietoturvalliseen työskentelyyn osana perehdytystä ja tarvittaessa myös työskentelyn aikana. Työntekijöitä sitoo salassapito- ja vaitolovelvollisuus, ja tietojen käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta kaikissa työvaiheissa.

Toiskassa seurataan asiakas- ja potilastietojen käsittelyn asianmukaisuutta osana omavalvontaa ja päivittäistä johtamista. Mahdolliset tietosuojaan tai tietoturvaan liittyvät poikkeamat, virheelliset tietojen luovutukset tai muut tietoturvaloukkaukset käsitellään viivytyksettä, niiden vaikutukset arvioidaan ja tarvittavat korjaavat toimenpiteet toteutetaan. Käyttöoikeudet asiakas- ja potilastietoihin myönnetään työtehtävien perusteella, ja käyttöoikeudet poistetaan tai päivitetään työtehtävien muuttuessa tai palvelussuhteen päättyessä. Tarkempi kuvaus tietojen käsittelystä ja toimintatavoista on kirjattu tietoturvasuunnitelmaan.

4.13 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Toiskassa palautetta pidetään tärkeänä osana omavalvontaa, laadun arviointia ja toiminnan kehittämistä. Palautteen antaminen pyritään tekemään mahdollisimman luontevaksi, avoimeksi ja matalan kynnyksen asiaksi lapsille, nuorille, huoltajille, läheisille, sosiaalityöntekijöille ja muille

yhteistyötahoille. Tavoitteena on, että palautetta voidaan antaa sekä säännöllisesti että arjen tilanteissa aina silloin, kun siihen on tarvetta.

Toiskassa palautetta kerätään ja vastaanotetaan muun muassa arjen keskusteluissa, yhteisöpalavereissa kerran kuukaudessa, asiakassuunnitelmapalavereissa, verkostotyössä, muissa kohtaamisissa sekä mahdollisten muistutusten ja muiden yhteydenottojen kautta. Avoin vuorovaikutus ja henkilöstön läsnäolo mahdollistavat sen, että myös jatkuva ja epämuodollinen palaute tulee esiin osana jokapäiväistä toimintaa.

Saadun palautteen perusteella arvioidaan toiminnan vahvuuksia, kehittämiskohteita ja mahdollisia muutostarpeita. Palaute huomioidaan osana yksikön arjen arviointia, henkilöstön yhteistä keskustelua, omavalvontaa ja toiminnan kehittämistä. Saadun palautteen lisäksi toiminnan arvioinnissa voidaan hyödyntää myös 3X10D-elämäntilannemittarista saatavaa tietoa lasten ja nuorten kokemasta hyvinvoinnista, osallisuudesta ja elämäntilanteesta. Mikäli palautteessa nousee esiin turvallisuuteen, kohteluun, osallisuuteen tai palvelun laatuun liittyviä puutteita, niihin puututaan viivytyksettä.

Toiskassa tavoitteena on, että palautteen antaminen ja vastaanottaminen ovat osa luottamuksellista, avointa ja kehittäväää toimintakulttuuria. Palautteen avulla pyritään varmistamaan, että yksikön toiminta vastaa lasten ja nuorten tarpeisiin mahdollisimman hyvin ja että palvelua voidaan kehittää yhdessä lasten, läheisten ja verkostojen kanssa.

5 ASIAKAS- JA POTILASTURVALLISUUS SEKÄ OMAVALVONNAN RISKIENHALLINTA

Toiskassa riskienhallinta ja asiakasturvallisuus ovat osa jokapäiväistä toimintaa, johtamista ja omavalvontaa. Niistä sijaishuollon osalta vastaa Kalle Reinikka. Luonto-, eläin-, ja maatilatoiminnan osalta riskienhallinnasta vastaavat Teea Ekola ja Keijo Viertoma.

Tavoitteena on tunnistaa toimintaan, ympäristöön, lasten tilanteisiin ja työskentelyn käytäntöihin liittyvät riskit ennakoivasti sekä ehkäistä vaaratilanteita ennen niiden toteutumista. Asiakasturvallisuus tarkoittaa Toiskassa sitä, että lapsille ja nuorille turvataan mahdollisimman turvallinen, ennakoitava ja hyvinvointia tukeva arki kaikissa tilanteissa.

Riskejä tunnistetaan osana päivittäistä työtä, lasten tilanteiden arviointia, henkilöstön havaintoja, viikkopalavereita, yhteistä arviointia, kirjaamista, turvallisuuskäytäntöjä, poikkeamien käsittelyä ja muuta omavalvontaa. Riskienhallinnan lähtökohtana ovat ennakointi, selkeät toimintatavat, turvallinen arki, riittävä ohjaus, tuttuus ja henkilöstön ammatillinen arviointi. Tavoitteena on, että turvallisuutta ei rakenneta vain poikkeustilanteita varten, vaan se on osa jokapäiväistä arkea ja vuorovaikutusta.

Mahdolliset vaaratapahtumat, läheltä piti -tilanteet, poikkeamat ja havaitut epäkohdat käsitellään viivytyksettä. Tarvittaessa ne kirjataan, niistä tiedotetaan asianmukaisesti ja niiden perusteella arvioidaan jatkotoimenpiteet, vastuut ja seuranta. Tilanteiden käsittelyn tavoitteena on sekä välitön turvallisuuden varmistaminen että oppiminen: miksi tilanne syntyi, miten siihen vastattiin ja mitä voidaan tehdä, jotta vastaavia tilanteita ehkäistään jatkossa paremmin. Tilanteista saadut havainnot käsitellään tarvittaessa henkilöstöpalavereissa ja niitä hyödynnetään toimintatapojen, ohjeistusten, perehdytyksen ja riskienhallinnan kehittämisessä. Tarvittaessa asia käsitellään myös lasten, henkilöstön, sosiaalityöntekijän ja muiden tarvittavien

tahojen kanssa. Vakavissa vaaratapahtumissa tai asiakasturvallisuutta merkittävästi vaarantaneissa tilanteissa ilmoitus tehdään lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän lisäksi tarvittaessa myös sijoittavalle hyvinvointialueelle sekä ohjaus- ja valvontapalveluille voimassa olevien ohjeiden mukaisesti.

Toiskassa henkilöstöllä on valvontalain 29 §:n mukainen velvollisuus ilmoittaa viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, mikäli hän havaitsee tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoitukset käsitellään viivytyksettä, tarvittavat korjaavat toimenpiteet käynnistetään välittömästi ja niiden toteutumista seurataan osana omavalvontaa ja riskienhallintaa.

Asiakasturvallisuuden toteutumista arvioidaan jatkuvasti osana omavalvontaa. Mikäli havaitaan turvallisuuteen liittyviä puutteita, riskejä tai toimintatapoja, jotka eivät riittävästi turvaa lasten hyvinvointia, niihin puututaan viivytyksettä. Toimintaa, rakenteita, ohjeita ja käytäntöjä muutetaan tarvittaessa, jotta turvallinen, laadukas ja lapsen edun mukainen sijaishuolto voidaan turvata kaikissa tilanteissa.

Tallin, maatilain ja luonto- sekä eläinavusteisen toiminnan riskejä on kuvattu tarkemmin Terapeuttisen Tallin omavalvontasuunnitelmassa.

5.1 Riskien arviointitaulukko

Riski	Todennäköisyys	Vaikutus	Ennaltaehkäisy / hallinta	Vastuutaho
Henkilöstövaje tai äkillinen poissaolo	Keskitaso	Merkittävä	Työvuorosuunnittelu, sijaisjärjestelyt, työnjako ja priorisointi.	Kalle Reinikka
Henkilöstön kuormittuminen, virhearvioinnit ja tiedonkulun katkokset	Keskitaso	Merkittävä	Työnohjaus, viikkopalaverit, systeeminen tiimityö ja selkeä vastuunjako.	Koko henkilöstö, Kalle Reinikka
Lapsen epäasiallinen kohtelu, lapsen oikeuksien toteutumisen puutteet tai epäkohtaan puuttumisen viivästyminen	Matala-keskitaso	Merkittävä	Työnohjaus, systeeminen työote ja jatkuva koulutus, hyvän kohtelun suunnitelma, henkilöstön perehdytys, työn havainnointi, lapsen kuuleminen, epäkohtien viivytyksetön käsittely, valvontalain 29 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus, tarvittavat kirjaukset ja yhteydenpito sosiaalityöntekijään tai valvontaviranomaiseen tilanteen edellyttämällä tavalla.	Koko henkilöstö, Kalle Reinikka
Rajoitustoimenpiteen virheellinen, perusteeton tai puutteellisesti kirjattu toteuttaminen	Matala-keskitaso	Merkittävä	Lastensuojelulain mukaiset toimintatavat, henkilöstön perehdytys, yksikönjohtajan ohjaus, rajoitustoimenpiteen päätös- ja kirjaamiskäytännöt, lapsen kanssa tehtävä jälkikäsitteily sekä tiedottaminen lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.	Koko henkilöstö, Kalle Reinikka

Epävakaa arki, levottomuus, impulsiivisuus	Keskitaso	Kohtalainen–merkittävä	Selkeä päivärytmi, säännölliset ruokailut, koulu, lepo, ennakointi sekä aikuisen aktiivinen läsnäolo arjen tilanteissa.	Koko henkilöstö
Kiintymyssuhteen puute, yksinäisyys, tuen katkeaminen	Keskitaso	Merkittävä	Avainaikuinen ja vara-avainaikuinen, yhteisöllinen arki, jatkuva läsnäolo.	Koko henkilöstö
Konfliktit, väkivaltatilanteet, omaisuuden vahingoittaminen	Keskitaso	Merkittävä	Aikuisen aktiivinen läsnäolo, varhainen puuttuminen, tunnetilojen sanoittaminen, de-eskalointi, yhteisöpalaverit ja selkeät toimintatavat.	Koko henkilöstö
Päihteiden käyttö, päihtyneenä yksikköön palaaminen, päihteiden hallussapito tai päihteiden vaikutus lapsen käyttäytymiseen, terveyteen ja turvallisuuteen	Matala–keskitaso	Merkittävä	Päihteiden käytön ennakointi ja puheeksiotto, lapsen voimien ja käyttäytymisen havainnointi, turvallinen aikuisen läsnäolo, tilanteen rauhoittaminen, tarvittaessa yhteys terveydenhuoltoon, sosiaalityöntekijään, huoltajiin ja poliisiin sekä tilanteen kirjaaminen ja jälkikäsittely lapsen kanssa.	Koko henkilöstö, Kalle Reinikka
Luvaton poistuminen tai palaamatta jääminen yksikköön / hatkatilanne	Keskitaso	Merkittävä	Ennakointi, turvallinen suhde lapseen, tilanteen puheeksiotto, välitön tilannearvio, yhteydenotto lapseen puhelimitse tai viestein, aktiivinen etsintä lähialueilta tilanteen, henkilöstön ja talolle jäävien lasten turvallisuuden mukaan, yhteydenotot lapsen asioista vastaavaan sosiaalityöntekijään, huoltajiin ja tarvittaessa poliisiin sekä tilanteen kirjaaminen ja jälkikäsittely lapsen kanssa.	Koko henkilöstö, Kalle Reinikka
Itsetuhoisuus tai kriisitilanne	Matala–keskitaso	Erittäin merkittävä	Havainnointi, keskustelu, lääkehoidon seuranta ja yhteistyö psykiatrian kanssa.	Koko henkilöstö
Lääkitysvirhe	Matala–keskitaso	Merkittävä	Lääkehoitosuunnitelma, kaksoistarkistus, koulutus ja kirjaaminen.	Lääkehoitoon oikeutettu henkilöstö
Lääkinnällisen laitteen toimintahäiriö tai virheellinen käyttö	Matala	Kohtalainen–merkittävä	Laitteiden kunnon seuranta, käyttöohjeiden mukainen käyttö, viallisen laitteen poistaminen käytöstä, korvaavan laitteen hankinta sekä tarvittaessa vaaratilanneilmoitus Fimealle.	Koko henkilöstö, Kalle Reinikka
Syömishäiriön relapsi tai aliravitsemus	Keskitaso	Merkittävä	Ateriarakenne, seuranta, moniammatillinen tuki ja yhteistyö terveydenhuollon kanssa.	Koko henkilöstö

Tietoturvaloukkaus tai asiakastietojen vuoto	Matala-keskitaso	Merkittävä	Nappula, käyttöoikeudet, lukitut tilat, tietoturvasuunnitelma ja ilmoitusjärjestelmä.	Koko henkilöstö, Kalle Reinikka
Tapaturma eläin- tai maatilaympäristössä	Matala-keskitaso	Merkittävä	Ammatillinen ohjaus, aikuisen läsnäolo, rajatut ja ohjeistetut alueet, eläinten kanssa toimimisen säännöt, asianmukaiset turvavarusteet kuten kypärät, sää- ja keliolosuhteiden huomiointi sekä tallin ja maatilalla erilliset turvallisuus- ja omaoikeuskäytännöt.	Koko henkilöstö, tallin ja tilavastuulliset
Tulipalo, sähkökatko tai muu häiriötilanne	Matala	Merkittävä	Pelastussuunnitelma, harjoitukset, palohälytys, varautumissuunnitelma, käytännön varautuminen ja jatkuvauskäytännöt.	Kalle Reinikka, Keijo Viertoma

5.2 Henkilöstön ilmoitusvelvollisuus ja epäkohtien käsittely

Toiskassa henkilöstöllä on valvontalain 29 §:n mukainen velvollisuus ilmoittaa viipymättä toiminnasta vastaavalle henkilölle, mikäli työntekijä havaitsee tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoitusvelvollisuus koskee muun muassa asiakasturvallisuutta vaarantavia tilanteita, epäasiallista kohtelua, puutteita palvelun toteuttamisessa sekä muita tilanteita, jotka voivat vaarantaa lapsen oikeuksien toteutumisen.

Toiskassa ilmoitukset tehdään palveluyksikön vastuuhenkilölle Kalle Reinikalle, joka vastaa asian selvittämisestä, tarvittavien korjaavien toimenpiteiden käynnistämisestä sekä niiden toteutumisen seurannasta. Mikäli epäkohtaa tai sen uhkaa ei korjata viivytyksettä tai asiaan ei ryhdytä tilanteen edellyttämiin toimenpiteisiin, ilmoituksen tehneen työntekijän tulee ilmoittaa asiasta valvontaviranomaiselle valvontalain 29 §:n mukaisesti. Työntekijällä on velvollisuus tehdä ilmoitus salassapitosäännösten estämättä eikä ilmoituksen tekemisestä saa aiheutua hänelle kielteisiä seuraamuksia.

Henkilöstöllä on lisäksi velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus tai muu lainsäädännön edellyttämä ilmoitus silloin, kun siihen on lain mukainen peruste.

Mahdolliset vaaratapahtumat, läheltä piti -tilanteet, poikkeamat ja epäkohdat käsitellään viivytyksettä. Tilanteissa arvioidaan tapahtuman syyt, vaikutukset, tarvittavat korjaavat toimenpiteet sekä keinot vastaavien tilanteiden ehkäisemiseksi. Tilanteista saadut havainnot käsitellään tarvittaessa henkilöstöpalaverissa ja niitä hyödynnetään toimintatapojen, ohjeistusten, perehdytyksen ja riskienhallinnan kehittämisessä.

Vakavissa vaaratapahtumissa tai asiakasturvallisuutta merkittävästi vaarantaneissa tilanteissa ilmoitus tehdään lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän lisäksi tarvittaessa myös jokaisen hyvinvointialueen kirjaamoon, joista Toiskassa on kyseisellä hetkellä sijoitettuja lapsia. Tämän lisäksi ilmoitus tehdään tarvittaessa ohjaus- ja valvontapalveluille voimassa olevien ohjeiden mukaisesti. Ilmoituksessa huomioidaan asiakkaan yksityisyyden suoja.

Tavoitteena on, että epäkohtiin puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, niistä opitaan systemaattisesti ja että Toiskan toimintaa kehitetään jatkuvasti lasten turvallisuuden, hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumisen vahvistamiseksi.

5.3 Ostopalvelut ja alihankinta

Toiskassa lastensuojelun sijaishuollon ydintehtävästä, lasten hoidosta, kasvatuksesta, ohjauksesta ja huolenpidosta vastaa oma henkilöstö. Mahdolliset ostopalvelut ja alihankinta liittyvät ensisijaisesti sellaiseen tukevan toiminnan järjestämiseen, joka ei korvaa varsinaista sijaishuollon perustehtävää. Tällaista toimintaa on mm. hevostoiminnan ohjaaminen sekä muu luonto- ja Green Care -toiminnan ohjaus. Tavoitteena on varmistaa, että myös mahdollisesti käytettävät ulkopuoliset palvelut ovat turvallisia, asianmukaisia ja Toiskan toimintaperiaatteiden mukaisia.

Toiska vastaa siitä, että mahdolliset ulkopuoliset toimijat toimivat sovittujen käytäntöjen, lainsäädännön ja turvallisuusvaatimusten mukaisesti. Tarvittaessa heidän kanssaan käydään läpi yksikön toimintaperiaatteita, tietosuojaa, salassapitoa, turvallisuutta ja muita yhteistyön kannalta olennaisia asioita. Ostopalveluiden ja alihankkijoiden toimintaa arvioidaan ja seurataan osana omavalvontaa, ja palveluntuottajalta edellytetään, että toiminta täyttää sille asetetut laatu-, turvallisuus- ja soveltuvuusvaatimukset. Ulkopuolisten palvelujen käyttöä seurataan osana omavalvontaa, ja mahdollisiin puutteisiin tai epäkohtiin puututaan viivytyksettä.

Mikäli ostopalveluun tai alihankintaan liittyy lasten kanssa työskentelyä, huolehditaan siitä, että lasten asema, oikeudet, turvallisuus ja yksityisyys toteutuvat myös näissä tilanteissa. Toiskassa arvioidaan aina, onko ulkopuolisen toimijan käyttö lapsen edun mukaista ja miten toiminta sovitetaan yhteen muun sijaishuollon arjen kanssa.

5.4 Valmius- ja jatkuvuudenhallinta

Toiskassa valmius- ja jatkuvuudenhallinnan tavoitteena on turvata lasten hoidon, kasvatuksen, huolenpidon ja turvallisen arjen jatkuvuus myös häiriö-, poikkeus- ja kriisitilanteissa. Varautuminen on osa omavalvontaa, riskienhallintaa ja turvallisuusjohtamista, ja sen avulla pyritään varmistamaan, että toiminta pystyy jatkumaan mahdollisimman turvallisesti myös ennakoimattomissa tilanteissa.

Valmius- ja jatkuvuudenhallinnassa huomioidaan muun muassa henkilöstöön, toimitiloihin, tietojärjestelmiin, lääkehoitoon, sähkön- ja vedenjakeluun, tulipaloihin, tapaturmiin, vakaviin turvallisuustilanteisiin sekä lasten yksilöllisiin kriisitilanteisiin liittyvät häiriöt. Lisäksi varaudutaan henkilöstön äkillisiin poissaoloihin, työvoiman saatavuuteen liittyviin häiriöihin sekä tilanteisiin, joissa lasten tuen tarve kasvaa poikkeuksellisesti lyhyessä ajassa. Toiskassa varaudutaan tällaisiin tilanteisiin turvallisuusohjeilla, pelastussuunnitelmalla, perehdytyksellä, tiedonkulun varmistamisella, vastuiden selkeydellä sekä tilanteiden ennakkoinnilla.

Häiriö- ja poikkeustilanteissa toimitaan tilanteen edellyttämällä tavalla lasten turvallisuus ja välitön huolenpito ensisijaisesti turvaten. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä viranomaisten, sosiaalityöntekijöiden, terveydenhuollon ja muiden tarvittavien tahojen kanssa. Tavoitteena on varmistaa, että lapset saavat myös poikkeustilanteissa riittävän tuen, ohjauksen, suojan ja tiedon.

Valmius- ja jatkuvuudenhallintaa arvioidaan ja kehitetään osana omavalvontaa, riskienhallintaa ja turvallisuuskäytäntöjä. Häiriö- ja poikkeustilanteista saadut kokemukset, havainnot ja kehittämistarpeet käsitellään tarvittaessa henkilöstön kanssa ja huomioidaan toiminnan kehittämisessä. Tavoitteena on, että Toiskalla on riittävä valmius toimia erilaisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa siten, että lasten etu, turvallisuus ja palvelun jatkuvuus voidaan turvata mahdollisimman hyvin.

Tarkempi kuvaus varautumisesta on Toiskan varautumissuunnitelmassa. Valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta sekä varautumissuunnitelman ajantasaisuudesta vastaa Kalle Reinikka.

6 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO, SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN

Omavalvontasuunnitelman laadinnasta, päivittämisestä, toimeenpanosta ja julkaisusta vastaa palveluyksikön vastuuhenkilö Kalle Reinikka yhdessä Jonna Mäki-Rahkon kanssa. Omavalvonnan toteutumisen seurannasta laaditaan vähintään neljän kuukauden välein lyhyt selvitys. Selvityksen perusteella tehtävät muutokset päivitetään omavalvontasuunnitelmaan ja julkaistaan yksikön turvallisuuskansiossa sekä Toiskan verkkosivuilla viiveettä. Mikäli seurannassa ei todeta muutostarpeita, tämä kirjataan seurannan yhteydessä.

Suunnitelma käydään läpi henkilöstön perehdytyksessä ja aina silloin, kun siihen tehdään muutoksia tai kun toiminnassa tapahtuu omavalvonnan kannalta olennaisia muutoksia, kuitenkin aina vähintään neljän kuukauden välein. Henkilöstön tehtävänä on toimia omavalvontasuunnitelman mukaisesti, seurata aktiivisesti sen toteutumista omassa työssään sekä tuoda esiin havaitsemansa puutteet, riskit ja kehittämistarpeet. Toteutumisesta vastaa Kalle Reinikka.

Omavalvonnan toteutumista arvioidaan säännöllisesti, ja arvioinnissa esiin nousseet havainnot, kehittämistoimenpiteet sekä niiden perusteella tehdyt muutokset dokumentoidaan. Omavalvonnan seurannan tulokset ja niiden perusteella tehdyt keskeiset muutokset käsitellään vähintään neljän kuukauden välein osana omavalvonnan arviointia ja päivittämistä.

Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan säännöllisesti ja päivitetään vähintään silloin, kun toiminnassa, lainsäädännössä, viranomaisohjauksessa tai yksikön käytännöissä tapahtuu muutoksia, joilla on vaikutusta omavalvontaan. Päivitystarve arvioidaan myös silloin, kun omavalvonnassa, palautteissa, muistutuksissa, poikkeamissa tai muissa havainnoissa ilmenee seikkoja, jotka edellyttävät muutoksia suunnitelmaan tai toimintaan. Tavoitteena on, että omavalvontasuunnitelma pysyy ajantasaisena, käytännön työtä ohjaavana ja Toiskan toimintaa aidosti kuvaavana asiakirjana.

Ajantasainen omavalvontasuunnitelma pidetään nähtävillä yksikössä turvallisuuskansiossa takan päällä sekä keittiön viereisellä valkotaululla, Toiskan nettisivuilla www.toiska.net ja julkaistaan sovitulla tavalla siten, että lapset, nuoret, läheiset, henkilöstö ja muut asianosaiset voivat tutustua siihen. Omavalvontasuunnitelmaan tehdyt olennaiset muutokset päivitetään viivytystä suunnitelmaan ja julkaistaan samalla tavoin kuin voimassa oleva omavalvontasuunnitelma. Tavoitteena on, että omavalvonta tukee avoimuutta, luottamusta, toiminnan läpinäkyvyyttä ja jatkuvaa kehittämistä. Omavalvonnan avulla Toiska pyrkii varmistamaan, että jokainen lapsi ja nuori saa turvallista, laadukasta ja hänen tarpeitaan vastaavaa sijaishuoltoa.

OIKEUSTURVA-, MUISTUTUS-, KANTELU- JA VALVONTAYHTEYSTIEDOT

Tämä liite sisältää Toiskan omavalvontasuunnitelmaan liittyvät oikeusturva-, muistutus-, kantelu- ja valvontayhteystiedot. Lasta, huoltajaa tai läheistä autetaan tarvittaessa oikean yhteystahon löytämisessä, muistutuksen tai kantelun tekemisessä sekä yhteydenotossa sosiaaliasiavastaavaan, lapsen asioista vastaavaan sosiaalityöntekijään tai valvontaviranomaiseen. Yhteystiedot tarkistetaan omavalvontasuunnitelman päivityksen yhteydessä sekä aina, kun sijoittava hyvinvointialue vaihtuu tai uusia sijoittavia hyvinvointialueita tulee mukaan.

TOISKAN VASTUUHENKILÖ / MUISTUTUKSEN ENSISIJAINEN VASTAANOTTAJA

Voimavaratila Toiska Oy / Toiska
Yksikön vastuuhenkilö: **Kalle Reinikka**
Puhelin: **040 735 7613**
Sähköposti: **kalle.reinikka@toiska.net**
Osoite: **Palonkuja 9, 61330 Koskenkorva**

Muistutus tai muu kirjallinen palaute voidaan antaa yksikön vastuuhenkilölle. Tarvittaessa lasta, huoltajaa tai läheistä autetaan muistutuksen tekemisessä ja asian eteenpäin viemisessä.

LAPSEN ASIOISTA VASTAAVA SOSIAALITYÖNTEKIJÄ

Lapsella on oikeus olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän ajantasaiset yhteystiedot säilytetään lapsikohtaisesti Nappula-järjestelmässä. Tämän lisäksi lapsilla itsellään on sosiaalityöntekijöidensä yhteystiedot ja yhteydenpitoa sosiaalityöntekijän ja lapsen välillä tuetaan.

SIJOITTAVIEN HYVINVOINTIALUEIDEN SOSIAALIASIAVASTAAVAT

Vakavissa vaaratapahtumissa tai merkittävässä epäkohdissa ilmoitus tehdään lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle sekä tarvittaessa sijoittavan hyvinvointialueen kirjaamoon / ohjaus- ja valvontapalveluihin.

Hyvinvointialue	Sosiaaliasiavastaava yhteys	Yhteystiedot
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	Sosiaaliasiavastaava Taina Holappa	Puhelin vaihteen kautta 06 415 4111 . Puhelinajat: ma 12.30–14.00 sekä ti-to 8.30–10.00. Yhteydenottopyynnön voi tehdä myös OmaEP-digipalvelussa.
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite	Sosiaali-potilasasiavastaava Anne-Mari Furu	ja Puhelin 044 723 2309 . Palveluajat ma-to 9.00–11.30.

Hyvinvointialue	Sosiaaliasiavastaava / yhteys	Yhteystiedot
Pohjanmaan hyvinvointialue	Sosiaaliasiavastaava Katarina Norrgård	Puhelin 040 507 9303 , ma-pe klo 8-14. Sähköposti sosiaaliasiavastaava@ovph.fi . Huom. sähköposti on suojaamaton.
Keski-Suomen hyvinvointialue	Sosiaaliasiavastaava Eija Hiekka	Puhelin 014 269 2600 ma-pe klo 8-16. sosiaaliasiavastaava@hyvaks.fi

HYVINVOINTIALUEIDEN KIRJAAMOT / OHJAUS- JA VALVONTAYHTEYDENOTOT

Hyvinvointialue	Kirjaamo / yhteystieto
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	Kirjaamo: kirjaamo@hyvaep.fi . Vaihde 06 415 4111 .
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite	Kirjaamo: kirjaamo@soite.fi . Vaihde 06 826 4111 .
Pohjanmaan hyvinvointialue	Hallinnon kirjaamo: kirjaamo@ovph.fi Vaihde 06 218 1111 .

LUPA- JA VALVONTAVIRASTO, LVV

Lupa- ja valvontavirasto

Kirjaamo: **kirjaamo@lvv.fi**

Puhelinvaihde: **0295 254 000**

Postiosoite: **Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV**

LVV:n mukaan sähköinen asiointi on ensisijainen asiointitapa. Jos sähköinen asiointi ei ole mahdollista, asiakirjat suositellaan toimittamaan salatulla sähköpostilla kirjaamoon.

Kantelu LVV:lle voi tulla kyseeseen, jos asiakas tai hänen läheisensä on tyytymätön saamaansa palveluun tai hoitoon ja asiaa ei saada selvitettyä keskustelulla tai muistutuksella. LVV:n omassa ohjeessa ensisijaiseksi keinoksi kuvataan keskustelu, sen jälkeen kirjallinen muistutus ja vasta tämän jälkeen tarvittaessa kantelu.

EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIES

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

Sähköposti: **oikeusasiamies@eduskunta.fi**

Puhelinvaihde: **09 4321**

Kirjaamo: **09 432 3381**

Postiosoite: **Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, 00102 Eduskunta**

Oikeusasiamiehelle voi tehdä kantelun esimerkiksi sähköisellä kantelulomakkeella, sähköpostilla tai kirjeellä. Lasten ja nuorten sivuilla on myös oma lapsille ja nuorille suunnattu kantelulomake. Eduskunnan oikeusasiamiehelle voi kannella, jos epäilee, että viranomainen, virkamies tai julkista tehtävää hoitava yksityinen taho ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan.